

DERDE BIJDRAGE (1)
TOT DE KENNIS DER
ICHTHYOLOGISCHE FAUNA
VAN
BALI,
DOOR
P. BLEEKER.

In September 1856 was ik in de gelegenheid de kennis der vischfauna van Bali eene schrede voorwaarts te brengen door eene verzameling, mij geworden door den heer P. L. Van Bloemen Waanders, adsistent resident te Bolcing. Dezelfde verdienstelijke ambtenaar heeft de welwillendheid gehad mij onlangs eene nog rijkere verzameling van visschen van de noordkust van Bali te doen toekomen en daardoor ben ik op nieuw in

(1) Mijne vorige bijdragen over dit onderwerp zijn te vinden als volgt.

Bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van Bali. Verhandel. van het Batav. Genootsch. v. Kunst. en Wetensch. Dl. XXII. 1848—1849.

Nieuwe bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van Bali. Natuurk. Tijdschr. v. Ned. Ind. Dl. XII. 1856—1857 p. 290—302.

staat gesteld de kennis der vischfauna van dit eiland uit te breiden.

De nieuwe verzameling van den heer Van Bloemen Waanders was zamengesteld als volgt:

Pices balinenses collectionis Waandersianae.

1* Dules marginatus CV.	27* Scorpaenopsis oxycephalus
2* Apogon hypselonotus Blkr.	Blkr.
3* " macropterus K. v. H.	28* Apistus amblycephaloides
4* " monochrous Blkr.	Blkr.
5 " novemfasciatus CV.	29* Platycephalus pristiger CV.
6* Ambassis buroënsis Blkr.	30* Sillago macrolepis Blkr.
7* Serranus bontoides Blkr.	31* Johnius soldado Cant = Cor-
8* " celebicus Blkr.	vina miles CV.
9* " Waandersii Blkr.	32* " Goldmani Blkr = Cor-
10 Mesoprion amboinensis Blkr.	vina Goldmani Blkr.
11* " annularis CV.	33* Umbrina Dussumieri CV.
12 " coeruleopunctatus Blkr	34* Gerres filamentosus CV.
= Mes. rivulatus CV.	35* " macrosoma Blkr.
13 " decussatus CV.	36* Upeneoides sulphureus Blkr.
14 " lutjanus CV.	37 " vittatus Blkr.
15 " marginatus Blkr.	38 Polynemus microstoma Blkr.
16* " octolineatus Blkr.	39* " plebejus Brouss.
17* " rangus CV.	40* Heniochus macrolepidotus CV.
18 Lethrinus opercularis CV.	41* Drepane punctata CV.
19 " rostratus K. v. H.	42* Platax vespertilio Cuv.
20* Dentex balinensis Blkr.	43* Pimelepterus altipinnis CV.
21 Therapon servus CV.	44* Sphyaena jello CV.
22* " theraps CV.	45 " obtusata CV.
23* Pristipoma caripa CV.	46* Scomber loo CV.
24 Scolopsides monogramma K.	47* Chorinemus sancti Petri CV.
v. H.	48* Trachinotus Baillonii CV.
25* Caesio cocculareus Lac.	49. Caranx Forsteri CV.
26* Pterois zebra CV.	50* Carangichthys typus Blkr.
	51* Carangoides blepharis Blkr.

- 52* *Carangoides citula* Blkr. 86* *Belone leiurus* Blkr.
53* *Trichiurus savala* CV, 87* *Hemiramphus balinensis*
54* *Gazza minuta* Rüpp. Blkr.
55. » *tapeinosoma* Blkr. 88* » *Dussumierii* CV.
56. *Equula gomorah* CV. 89* » *Georgii* CV.
57* » *gracilis* Blkr. 90* *Exocoetus unicolor* CV.
58* » *insidiatrix* CV. 91* *Albula bananus* CV.
59* » *oblonga* CV. 92* *Scopelus brachygnathos*
60* *Amphacanthus javus* CV. Blkr.
61. » *marmoratus* QG. 93. *Saurus synodus* CV.
62* *Acanthurus mata* CV. 94. » *myops* CV.
63. » *matoides* CV. 95. *Harengula melanurus* Blkr.
64* » *melanurus* CV. 96. » *moluccensis* Blkr.
65* *Naseus amboinensis* Blkr. 97. *Spratella tembang* Blkr.
66* *Mugil axillaris* CV.? 98* *Engraulis Brownii* CV.
67* » *bontah* Blkr. 99. » *encrasicholoides*
68* » *Engeli* Blkr. Blkr.
69* *Atherina argyrotaenia* Blkr. 100* » *rhinorhynchos* Blkr.
70* » *duodecimalis* CV. 101. » *Russellii* Blkr.
71* » *lacunosa* CV. 102* » *Zollingeri* Blkr.
72* *Gobius petrophilus* Blkr. 103* *Rhombus aspilos* Blkr.
73* *Trichonotus setiger* Bl. Schn. 104. » *Mogkii* Blkr.
74* *Echeneis neucrates* L. 105* » *pantherinus* Rüpp.
75. *Fistularia immaculata* Comm. 106. *Plagusia marmorata* Blkr.
76* *Amphiprion trifasciatus* CV. 107* *Muraena griseo-badia*
77* *Pomacentrus littoralis* K. Richds.
v. II. 108* *Monacanthus penicilligerus* Cuv.
78. » *melanopterus* Blkr. 109. *Ostracion cornutus* L.
79* *Dascyllus trimaculatus* Rüpp. 110* *Arothron hypselogencion*
80* *Julis (Julis) Girardi* Blkr. Blkr.
81. » (*Halichoeres*) *interrup-*
tus Blkr. 111* *Gastrophyrus argenteus* J.
82. » (») *kallosoma* Blkr. Müll.
83. *Novacula pentadactyla* CV. 112* *Syngnathus heptagonus*
84. » *punctulata* CV. Blkr.
85* » *tetrazona* Blkr.

De in bovenstaande lijst met een * gemerkte soorten, ten getale van 78, waren nog niet van Bali bekend.

Eenigen dier soorten t. w. *Serranus Waandersii* Blkr; *Dentex balinensis* Blkr, *Sillago macrolepis* Blkr, *Julis* (*Julis*) *Girardi* Blkr, *Novacula tetrazona* Blkr en *Hemiramphus balinensis* Blkr, zijn nieuw voor de kennis der fauna van den Indischen Archipel en tevens nieuw voor de wetenschap.

Door de bedoelde soorten stijgt het aantal thans van Bali bekende vischsoorten van 107 tot 185 t. w.

Species Piscium Balinenses hucusque cognitae.

1. *Dules marginatus* CV., Nat. Tijdschr. Ned. Ind. III p: 573.
2. *Apogon hypselonotus* Blkr, *ibid.* VIII p. 309.
3. " *macropterus* K. v. H., *ibid.* II p. 168.
4. " *monochrous* Blkr, Act. Soc. Scient. Ind. Neerl. I Vissch. Manad. p. 34.
5. " *novemfasciatus* CV., Nat. T. N. Ind. III p. 113.
6. *Ambassis buroënsis* Blkr, *ibid.* XI p. 396.
7. " *Dussumierii* CV., Verh. Bat. Gen. XXII Perc. p. 30.
8. *Serranus bontoides* Blkr, Nat. T. N. Ind. VIII p. 405.
9. " *celebicus* Blkr, *ibid.* II p. 217.
10. " *variolosus* CV., Verh. B. Gen. XXII Perc. p. 35.
11. " *Waandersii* Blkr, Nat. T. N. Ind. XVII.
12. *Mesoprion amboinensis* Blkr = *Mesoprion melanospilos* Blkr, Nat. T. N. Ind. III p. 259, 750.
13. " *annularis* CV., Verh. Bat. Gen. XXII Perc. p. 47.
14. " *bottonensis* Blkr = *Mesoprion janthinurus* Blkr, Nat. T. N. Ind. II p. 170, VI p. 52.
15. " *coeruleopunctatus* Blkr, *ibid.* II p. 169.
16. " *decussatus* CV., Verh. B. Gen. XXII Perc. p. 43.
17. " *gembra* CV., Nat. T. N. Ind. IV p. 246.

18. *Mesoprion lineolatus* Blkr, Verh. B. Gen. XXII Perc. p. 46.
19. " *lutjanus* CV. = *Mesoprion madras* Blkr, *ibid.* XXII Perc. p. 44.
20. " *marginatus* Blkr, Nat. T. N. Ind. III p. 554.
21. " *octolineatus* Blkr, Verh. B. Gen. XXII Perc. p. 40.
22. " *rangus* CV., Nat. T. N. Ind. XVII p. 154.
23. " *vitta* Blkr, Verh. B. Gen. XXII Perc. p. 44.
24. *Lethrinus opercularis* CV., *ibid.* XXIII Spar. p. 14.
25. " *ornatus* CV. = *Lethrinus xanthotaenia* Blkr, Nat. T. N. Ind. II p. 176.
26. " *rostratus* K. v. H. V. Bat. Gen. XXIII Spar. p. 13.
27. *Dentex balinensis* Blkr, N. T. N. Ind. XVII p. 155.
28. " *griseus* T. Schl., *ibid.* VIII p. 80.
29. *Therapon servus* CV., Verh. B. Gen. XXII Perc. p. 49.
30. " *theraps* CV., *ibid.* p. 50.
31. *Pristipoma caripa* CV., *ibid.* XXIII Sciaen. p. 21.
32. " *hasta* CV., *ibid.* XXIII Sciaen. p. 20.
33. *Scolopsides monogramma* K. v. H., *ibid.* XXIII Sciaen. p. 29.
34. *Diagramma orientale* CV., *ibid.* XXIII Sciaen. p. 23.
35. *Caesio cocrulaureus* Lac. *ibid.* XXIII Maen. p. 8.
36. *Pterois zebra* CV., Nat. T. N. Ind. III p. 265.
37. *Scorpaena polyprion* Blkr, Verh. Bat. Gen. XXII Sclerop. p. 7, Ichth. Bali p. 5.
38. *Scorpaenopsis oxycephalus* Blkr = *Scorpaena oxycephalus* Blkr, *ibid.* XXII Sclerop p. 7.
39. *Apistus amblycephaloides* Blkr, N. T. N. Ind. IV p. 250.
40. *Platycephalus pristiger* CV., *ibid.* XII p. 205.
41. *Sillago macrolepis* Blkr, *ibid.* XVII p. 166.
42. *Johnius soldado* Cant. = *Corvina miles* CV., Verh. B. Gen. XXIII Sciaen. p. 17.
43. " *Goldmani* Blkr = *Corvina Goldmani* Blkr, N. T. Ned. Ind. VII p. 271.
44. *Umbrina Dussumierii* CV., Verh. B. Gen. XXIII Sciaen. p. 19.
45. *Gerres filamentosus* CV., *ibid.* XXIII Maen. p. 10.
46. " *macrosoma* Blkr, Nat. T. N. Ind. VI p. 56.
47. " *oyena* CV., Verh. B. Gen. XXIII Maen. p. 12.

48. *Upeneus barberinus* CV., Nat. T. N. Ind. III p. 172.
49. " *pleurospilos* Blkr, ibid. IV p. 110.
50. " *Russelli* CV., Verh. B. Gen. XXII Perc. p. 62.
51. *Upeneoides sulphureus* Blkr, Act. Soc. Scient. Ind. Neerl.
II 8e Bijdr. Amb. p. 45.
52. " *vittatus* Blkr, ibid. II 8e Bijdr. Amb. p. 42.
53. *Polynemus microstoma* Blkr, Nat. T. N. Ind. II p. 217.
54. " *plebejus* Brouss., Verh. B. Gen. XXII, Perc. p. 58.
55. *Heniochus macrolepidotus* CV., ibid. XXIII Chaet. p. 21.
56. *Drepane punctata* CV., ibid. XXIII Chaet. p. 23.
57. *Platax vespertilio* Cuv. = *Platax Blochii* CV., ibid. XXIII
Chaet. p. 27.
58. *Pimelepterus altipinnis* CV., Nat. T. N. Ind. III p. 727.
59. *Sphyaena Forsteri* CV., Verh. Bat. Gen. XXVI Sphyaen.
p. 13, N. T. N. Ind. VII p. 424.
60. " *jello* CV., ibid. XXVI Sphyaen. p. 12, N. T. N.
Ind. VII p. 369.
61. " *obtusata* CV., ibid. XXVI Sphyaen. p. 17, N. T.
N. Ind. VII p. 364.
62. *Anabas scandens* CV., Nat. T. N. Ind. XIII p. 329.
63. *Trichopus trichopterus* CV., Verh. B. Gen. XXIII Doolh.
K. p. 10.
64. *Ophicephalus striatus* Bl. ibid. XXIII Doolh. K. p. 13.
65. *Scomber loo* CV., ib. XXIV Makr. p. 35.
66. *Chorinemus sancti Petri* CV., ibid. XXIV Makr. p. 45.
67. *Trachinotus Baillonii* CV., ibid. XXIV Makr. p. 46.
68. *Megalaspis Rottleri* Blkr, ibid. XXIV Makr. p. 49.
69. *Caranx Forsteri* CV., ibid. XXIV Makr. p. 57, Nat. T. N.
Ind. III p. 164.
70. " *melampygus* CV., Nat. T. N. Ind. VI p. 58.
71. *Selar Hasseltii* Blkr, ibid. I p. 359, Verh. B. Gen. XXIV
Makr. p. 53.
72. " *torvus* Blkr, Verh. B. G. XXIV Makr. p. 51.
73. *Carangichthys typus* Blkr, Nat. T. N. Ind. III p. 760.
74. *Carangoides atropus* Blkr, ib. I p. 366, V. B. G. XXIV
Makr. p. 66.

75. *Carangoides blepharis* Blkr, Verh. B. G. XXIV Makr. p. 67.
 76. " *citula* Blkr, ibid. XXIV Makr. p. 65.
 77. " *gallichthys* Blkr, ibid. XXIV Makr. p. 68.
 78. *Trichiurus savala* CV., ibid. XXIV Makr. p. 41.
 79. *Gazza equulaeformis* Rüpp., Nat. T. N. Ind. IV p. 261.
 80. " *minuta* Blkr, ibid. IV p. 259.
 81. " *tapeinosoma* Blkr, ibid. IV p. 260.
 82. *Equula filigera* CV., ibid. III p. 165, Verh. B. G. XXIV
 Makr. p. 79.
 83. " *gomorah* CV., V. B. G. XXIV Makr. p. 82.
 84. " *gracilis* Blkr, N. T. N. Ind. VII p. 249.
 85. " *insidiatrix* CV., Verh. B. G. XXIV Makr. p. 84.
 86. " *oblonga* CV., ibid. XXIV Makr. p. 84.
 87. *Amphacanthus javus* CV., ibid. XXIII Teuth. p. 9.
 88. " *margaritiferus* CV., N. T. N. Ind. XIII p. 334.
 89. " *marmoratus* Q.G. = *Amphacanthus scaroides* Blkr,
 ibid. IV p. 262.
 90. *Acanthurus mata* CV., ibid. VII p. 432.
 91. " *matoides* CV., Verh. B. G. XXIII Teuth. p. 12.
 92. " *melanurus* CV., N. T. N. Ind. III p. 271.
 93. " *strigosus* Benn, ibid. IV p. 102, 264.
 94. *Naseus amboinensis* Blkr = *Keris amboinensis* Blkr, ibid.
 III p. 272.
 95. *Mugil axillaris* CV.? Blkr, Nat. T. N. Ind. XVI p. 279.
 96. " *bontah* Blkr, ibid. XVI p. 278.
 97. " *Engeli* Blkr, ibid. XVI p. 277.
 98. " *sundanensis* Blkr, ibid. XVI p. 276.
 99. *Atherina argyrotaenia* Blkr, Journ. Ind. Archipel. III 1849.
 Contr. Ichth. Celeb. p. 72.
 100. " *duodecimalis* CV., N. T. N. Ind II p. 485.
 101. " *lacunosa* Forst ibid. V p. 504.
 102. *Salarias quadripinnis* CV., V. B. G. XXII Blenn. Gob. p. 19.
 103. *Gobius grammepomus* Blkr, N. T. N. Ind. IX p. 200.
 104. " *petrophilus* Blkr, ibid. IV p. 476.
 105. " *tambujon* Blkr, ibid. VII p. 319.
 106. *Sicydium balinense* Blkr, ibid. XII p. 297.

107. *Sicydium cynocephalus* Blkr, *ibid.* IX p. 201.
 108. " *micrurus* Blkr, *ibid.* V p. 341.
 109. " *xanthurus* Blkr, *ibid.* IV p. 271.
 110. " *zosterophorum* Blkr, *ibid.* XII p. 296.
 111. *Trypauchen vagina* CV., *Verh. B. Gen.* XXII Gob. p. 37.
 112. *Eleotriodes taenionotopterus* Blkr = *Eleotris taenionotopterus*
 Blkr, *N. T. N. Ind.* XII p. 298.
 113. *Belobranchus taeniopterus* Blkr, *N. T. N. Ind.* XII p. 301.
 114. *Culius niger* Blkr = *Eleotris nigra* QG., *V. B. G.* XXV
 Nalez. Ichth. Beng. p. 105.
 115. *Trichonotus setiger* Bl. Schn. = *Trichonotus polyophthalmus*
 Blkr, *N. T. N. Ind.* V. p. 243, VII p. 251.
 116. *Antennarius pinniceps* Comm., *Act. Soc. Scient. Ind. Neerl.*
 I *Vissch. Amb.* p. 49. *Nat. T. N. Ind.* XII p. 302.
 117. *Echeneis neucrates* L., *Verh. B. Gen.* XXIV *Chiroc. etc.* p. 22.
 118. *Fistularia immaculata* Comm., *Nat. T. N. Ind.* III p. 281.
 119. *Plesiops coeruleolineatus* Rüpp. = *Plesiops melas* Blkr, *ibid.*
 IV p. 116.
 120. *Amphiprion trifasciatus* CV., *ibid.* III p. 767.
 121. *Pomacentrus littoralis* K. II., *ibid.* IV p. 483.
 122. " *melanopterus* Blkr, *ibid.* III p. 562.
 123. " *vanicolensis* CV. = *Pristotis fuscus* Blkr, *Verh. B.*
 Gen. XXII *Ichth. Bali* p. 9.
 124. *Dascyllus trimaculatus* Rüpp. = *Dascyllus niger* Blkr, *ibid.*
 XXI *Labr. eten.* p. 10.
 125. *Glyphisodon phaiosoma* Blkr, *ibid.* XXII *Ichth. Bali* p. 9.
 126. " *unimaculatus* CV., *Nat. T. N. Ind.* IV p. 284.
 127. *Julis (Julis) Girardi* Blkr, *N. T. N. Ind.* XVII p. 167.
 128. " (*Halichoeres*) *balteatus* QG., *Nat. T. N. Ind.* II p. 253.
 129. " (") *binotopsis* Blkr, *ibid.* III p. 731.
 130. " (") *Harloffii* Blkr, *Verh. B. Gen.* XXII *Gladsch.*
 Labr. p. 22.
 131. " (") *interruptus* Blkr, *Nat. T. N. Ind.* II p. 252.
 132. " (") *kallosoma* Blkr, *ibid.* III p. 289.
 133. " (") *miniatus* K. v. II., *Act. Soc. Sc. Ind. Neerl. I*
 Vissch. Amb. p. 60.

134. *Julis* (*Halichoeres*) *mola* Cuv. = *Julis* (*Halichoeres*) *notophthalmus* Blkr, Verh. B. Gen. XXII Gladsch. Labr. p. 22.
135. " (") *pardaleocephalus* Blkr, ibid. XXII Ichth. Bali p. 8.
136. " (") *plekadopleura* Blkr, ibid. XXII Ichth. Bali p. 8.
137. " (") *Schwarzii* Blkr, ibid. XXII Ichth. Bali p. 7.
138. *Novacula* *pentadactyla* CV., Nat. T. N. Ind. II p. 222.
139. " *punctulata* CV., ibid. V p. 170.
140. " *tetrazona* Blkr, ibid. XVII p. 169.
141. *Scarus* *balinensis* Blkr, Verh. B. Gen. XXII Ichth. Bali p. 8.
142. *Callyodon* *hypselosoma* Blkr, N. T. N. Ind. VIII p. 425.
143. *Clarias* *batrachus* CV = *Clarias* *punctatus* CV., V. B. Gen. XXI Silur. bat. consp. p. 53, Arch. Ind. Ichth. Prodr. I. p. 343.
144. *Barbus* *bilitonensis* Blkr = *Barbus* *bilitonensis* Blkr, N. T. N. Ind. III. p. 96.
145. *Leuciscus* *cyanotaenia* Blkr, Verh. B. Gen. XXIII Ichth. M. O. Java p. 21.
146. *Belone* *gigantea* T. Schl = *Belone* *cylindrica* Blkr, Verh. B. Gen. XXIV. Snoek. p. 13.
147. " *leiurus* Blkr, ibid. XXIV Snoek. p. 13, N. T. N. Ind. I p. 94.
148. *Hemiramphus* *balinensis* Blkr, N. T. N. Ind. XVII p. 170.
149. " *Dussumierii* CV., Verh. B. G. XXIV Snoek. p. 13.
150. " *Georgii* CV., ibid. XXIV Snoek. p. 19.
151. *Exocoetus* *unicolor* CV., ibid. XXIV Snoek. p. 21.
152. *Albula* *bananus* CV., ibid. XXIV Chiroc. etc. p. 11.
153. *Scopelus* *brachygnathos* Blkr, Act. Soc. Sc. Ind. Neerl. I Vissch. Manad. p. 65.
154. *Astronesthes* *chrysophekadion* Blkr = *Stomianodon* *chrysophekadion* Blkr, V. Bat. Gen. XXII Ichth. Bali p. 10, XXIV Chiroc. etc. p. 21. N. T. N. Ind. I p. 424.

155. *Saurus myops* CV. = *Saurus trachinus* T. Schl., N. T. N. Ind. III p. 291, V. B. G. XXIV Chiroc. etc. p. 29.
156. " *synodus* CV., *ibid.* II p. 257, V. B. G. XXIV Chiroc. etc. p. 28.
157. *Harengula melanurus* Blkr, Nat. T. N. Ind. V p. 245.
158. " *moluccensis* Blkr, *ibid.* IV p. 609.
159. *Spratella tembang* Blkr, Verh. B. G. XXIV Haring. p. 28. N. T. N. I. III p. 774.
160. *Meletta Schrammii* Blkr = *Alausa Schrammii* Blkr, V. B. G. XXII Ichth. Bali p. 11, XXIV Har. p. 30.
161. *Alausa melanurus* CV., *ibid.* XXII Ichth. Bali p. 10, XXIV Har. p. 32.
162. *Engraulis Brownii* CV., *ibid.* XXIV Har. p. 39.
163. " *encrasicholoides* Blkr, *ibid.* XXIV Har. p. 37, N. T. N. Ind. III p. 173.
164. " *rhinorhynchus* Blkr, Verh. B. Gen. XXIV Har. p. 41, N. T. N. Ind. IV p. 434.
165. " *Russellii* Blkr, V. B. G. XXIV Har. p. 38.
166. " *setirostris* CV., *ibid.* XXIV Har. p. 44.
167. " *Zollingeri* Blkr, *ibid.* XXIV Har. p. 38, Nat. T. Ned. Ind. XVII p. 172.
168. *Rhombus aspilos* Blkr, *ibid.* XXIV Pleur. p. 16, Nat. T. N. Ind. I p. 408.
169. " *Mogkii* Blkr, N. T. N. Ind. VII p. 256.
170. " *pantherinus* Rüpp = *Rhombus sumatranus* Blkr. N. T. N. Ind. I p. 409, VIII p. 177.
171. *Plagusia marmorata* Blkr, *ibid.* I p. 411, Verh. B. G. XXIV Pleur. p. 20.
172. " *melanopterus* Blkr, *ibid.* I p. 415, Verh. B. G. XXIV Pleur. p. 25.
173. *Anguilla marmorata* QG. = *Anguilla Elphinstonci* Syk., Nat. T. N. Ind. IV p. 504, Verh. B. Gen. XXV Mur. p. 15, 65.
174. " *sidat* Blkr, Verh. Bat. Gen. XXV Mur. p. 17.
175. *Muraena griseobadia* Richds., N. T. N. Ind. VIII p. 325.
176. " *Troschelii* Blkr, N. T. N. Ind. VII p. 101, V. B. G. XXV Mur. p. 46.

177. *Balistes lineatus* Bl. Schn., *ibid.* II p. 260, V. B. G.
XXIV Balist. p. 14.
178. " *praslinus* Lac., *Verh. B. Gen.* XXIV Balist. p. 14.
179. *Monacanthus penicilligerus* Cuv., *N. T. N. Ind.* XVII
p. 173.
180. *Ostracion cornutus* L., *Verh. B. G.* XXIV Bal. Ostrac.
p. 32.
181. *Arothron hypselogeneion* Blkr = *Tetraodon hypselogeneion*
Blkr, *N. T. N. Ind.* III p. 300, V. B. G.
XXIV Blootk. p. 24.
182. " ? *kappa* Blkr = *Tetraodon kappa* Russ., *ibid.* III
p. 301, V. B. G. XXIV Blootk. p. 13, XXV
Nal. Beng. p. 160.
183. *Gastrophysus argenteus* J. Müll. = *Tetraodon argenteus*
Lac., *ibid.* III p. 737.
184. *Anosmius Bennetti* Blkr = *Tropidichthys Bennetti* Blkr,
ibid. VI p. 504.
185. *Syngnathus heptagonus* Blkr, *Verh. B. Gen.* XXV *Trosk.*
Vissch. p. 23.
-

DESCRIPTIONES SPECIERUM DIAGNOSTICAE.

SERRANOIDEI.

Serranus Waandersii Blkr.

Serran. corpore oblongo compresso, altitudine 4 circiter in ejus longitudine, latitudine 2 fere in ejus altitudine; capite $3\frac{1}{2}$ ad $3\frac{2}{5}$ in longitudine corporis; altitudine capitis $1\frac{1}{3}$ circiter in ejus longitudine; oculis diametro 4 in longitudine capitis, plus diametro $\frac{1}{2}$ distantibus; linea rostro-frontali convexa, ante oculos tantum concaviuscula; rostro toto fere squamoso, oculo brevior; osse supramaxillari postice superne squamis minimis; maxilla inferiore inferne squamosa; maxilla superiore maxilla inferiore brevior sub oculi parte posteriore desinente, longitudine $2\frac{2}{5}$ ad $2\frac{1}{3}$ circiter in longitudine capitis, dentibus pluriseriatis serie externa conicis seriebus internis setaccis anticis longioribus in thurmas 2 collocatis et insuper caninis 2 mediocribus; maxilla inferiore dentibus antice pluriseriatis serie interna longioribus antice insuper caninis 2 vel 4 parvis; dentibus vomerinis et palatinis pluriseriatis parvis, vomerinis in vittam \wedge formem, palatinis utroque latere in vittam gracilem dispositis; praeoperculo obtusangulo angulo rotundato, margine posteriore dentibus parvis numerosis inferioribus ceteris majoribus; suboperculo interoperculoque margine glabris; operculo spinis 3 media ceteris subaequalibus majore; dorso elevato convexo; ventre rectiusculo; squamis ciliatis corpore non squamatis lateribus 115 ad 120 in serie longitudinali; linea laterali valde sed regulariter curvata; pinna dorsali parte spinosa parte radiosa vix humiliore spinis mediocribus 4^a et 5^a ceteris longioribus corpore plus duplo humilioribus, membrana interspinali mediocriter incisa non lobata, parte radiosa obtusa convexa rotundata; pinnis pectoralibus obtusis rotundatis 5, ventralibus acute rotundatis 6² circiter, caudali extensa leviter convexa angulis

acuta 5 et paulo in longitudine corporis; anali obtusa rotundata spina 3^a spinis anterioribus longiore 3 circiter in longitudine capitis; corpore superne aurantiaco-fusco, lateribus fuscescente-aurantiaco, inferne rosco-aurantiaco, reti dilute coeruleo ubique tecto, cellulis retis hexagonis et pentagonis 26 p. m. in serie longitudinali; capite superne violaceo-fusco, lateribus fuscescente-aurantiaco, inferne aurantiaco-rosco, fronte et vertice maculis rotundiusculis sat confertis aureis, genis operculisque reti dilute coeruleo ornatis cellulis retis hexagonis; pinnis pectoralibus aurantiacis, ceteris fusco-violaceis, omnibus reti coeruleo ornatis cellulis retis hexagonis et pentagonis; dorsali radiosa, anali radiosa et caudali postice flavo marginatis.

B. 7. D. 11/16 vel 11/17. P. 2/16. V. 1/5. A. 3/8 vel 3/9.

C. 1/15/1 et lat. brev.

Hab. Boeling, Bali septentrionalis, in mari.

Longitudo speciminis unici 253'''.

Aanm. Deze soort is door hare kleurteekening en lichtblauw netwerk met zeshoekige of vijfhoekige mazen op ligchaam en vinnen, na verwant aan *Serranus hexagonatus* CV. en *Serranus stellans* Richds., doch gemakkelijk kenbaar aan hare naauwelijks bolle hoekige staartvin, aanmerkelijk kleinere schubben, goudkleurige kruin- en snuitvlekken en onder het oog eindigende bovenkaak. Zij is in kleurteekening des ligchaams ook verwant aan *Serranus diktiophorus* Blkr van Celebes, doch bij deze zijn de straalachtige vinnen met groote ronde bruine vlekken geteekend, is de doornachtige rugvin hooger dan de straalachtige, enz. Ik noem onderwerpelijke soort ter eere van den heer P. L. Van Bloemen Waanders te Boeling, aan wien hare ontdekking te danken is.

CHRYSOPHRYOIDEI.

Mesoprion rangus CV. Poiss. II p. 365.

Mesopr. corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{1}{2}$ ad $3\frac{5}{8}$ in ejus longitudine, latitudine 2 circiter in ejus altitudine; capite acuto $3\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; altitudine capitis $1\frac{1}{3}$ circiter in ejus longitudine; oculis diametro 3 et paulo in longitudine capitis, diametro $\frac{1}{2}$ circiter distantibus; linea rostro-frontali concaviuscula; osse suborbitali sub oculo oculi diametro duplo humiliore; rostro valde acuto oculo non brevior; maxillis subaequalibus, superiore sub dimidio oculi anteriore desinente, $2\frac{1}{3}$ circiter in longitudine capitis; dentibus maxilla superiore serie externa conicis antice caninis 6 mediocribus; maxilla inferiore dentibus serie externa conicis lateralibus aliquot caninoideis anticis majoribus; praeoperculo postice et inferne denticulato dentibus angulo dentibus ceteris majoribus, margine posteriore incisura semilunari parum profunda; tuberculo interoperculari incisuram praeopercularem intrante nullo; operculo spinis 2 planis parum conspicuis; dorso medio quam antice altiore; squamis lateribus 55 p. m. in serie longitudinali; pinna dorsali parte spinosa parte radiosa altiore spinis gracilibus 4^a, 5^a et 6^a ceteris longioribus $2\frac{1}{3}$ ad $2\frac{1}{4}$ in altitudine corporis, 1^a ceteris brevior; dorsali radiosa obtusa convexa radiis longissimis corpore triplo circiter humilioribus; pinnis pectoralibus acutis $4\frac{1}{4}$ ad $4\frac{1}{2}$, ventralibus acutis $6\frac{1}{4}$ circiter, caudali extensa vix concava angulis acuta $4\frac{1}{2}$ ad $4\frac{5}{8}$ in longitudine corporis; anali spina media spina 3^a vix longiore spina dorsali 5^a paulo brevior sed crassior, parte radiosa oblique truncata angulis rotundata, antice parte spinosa paulo altiore, corpore plus duplo humiliore; colore corpore pulchre roseo-rubro inferne roseo; vittis flavis utroque latere sub linea laterali 5 vel 6 horizontalibus; dorso utraque serie squamarum vitta aurantiaca oblique postrorsum adscendente supra medias squamas decurrente; iride flava et rosea; pinnis pulchre flavis, ventralibus et anali albo marginatis, dorsali spinosa flavescente-hyalina, caudali medio violascente; macula laterali nigra nulla.

B. 7. D. 10/13 vel 10/14. P. 2/14. V. 1/5. A. 3/8 vel 3/9.
C. 1/15/1 et lat. brev.

Syn. *Ranjoo* Russ. Corom. Fish. I fig. 94.

Mésoprion rangoo CV. Poiss. II p. 365.

Hab. Boleling, Bali septentrionalis, in mari.

Longitudo speciminis unci 205'''.

Aanm. Ik geloof in mijn voorwerp teruggevonden te hebben Russell's Rangoo of de soort, door Cuvier onder den naam van *Mesoprion rangus* beschreven. Kuhl en Van Hasselt vonden haar op Java, van waar ik haar tot nog toe niet heb bekomen. De afbeelding van Russell geeft den habitus der soort goed terug, met uitzondering van de gedaante der ongepaarde vin-
nen. Mijn voorwerp zich in een' voortreffelijken toestand van bewaring bevindende, heb ik de bestaande beschrijvingen der kleuren kunnen verbeteren.

Dentex balinensis Blkr.

Dent. corpore subelongato compresso, altitudine $4\frac{1}{2}$ ad $4\frac{5}{8}$ in ejus longitudine cum, $3\frac{3}{4}$ ad $3\frac{1}{2}$ in ejus longitudine absque pinna caudali; latitudine corporis $1\frac{3}{4}$ circiter in ejus altitudine; capite valde convexo $4\frac{1}{2}$ ad $4\frac{3}{4}$ in longitudine corporis cum, $3\frac{1}{2}$ ad $3\frac{3}{4}$ in longitudine corporis absque pinna caudali; altitudine capitis $1\frac{1}{4}$ ad $1\frac{1}{2}$ in ejus longitudine; oculis diametro $2\frac{1}{4}$ circiter in longitudine capitis, minus diametro $\frac{1}{2}$ distantibus; linea rostro-frontali ante oculos valde convexa; rostro obtuso convexo oculo duplo circiter brevior; osse suborbitali granulato, inferne emarginato, postice obtuse rotundato supra angulum oris oculi diametro longitudinali quintuplo circiter humilior; maxillis aequalibus, superiore sub oculi parte anteriore desinente, $2\frac{3}{4}$ circiter in longitudine capitis; dentibus maxillis pluriseriatis parvis, serie externa seriebus internis majoribus, utroque latere 30 p. m. inaequalibus; maxilla superiore antice utroque latere canin¹s 4 vel 5 in aequalibus,

angularibus ceteris paulo majoribus; maxilla inferiore caninis nullis; praecoperculo squamis in series 3 dispositis, margine posteriore denticulato, angulo inferneque edentulo, limbo alepidoto parte squamata triplo circiter graciliore; operculo spina plana parum conspicua; squamis etnoideis, lateribus 48 ad 50 in serie longitudinali; linea laterali lineae dorsi subparallela; pinna dorsali spinis gracilibus, totis osseis, sat validis, non productis, posterioribus sex subaequalibus corpore paulo plus duplo humilioribus, membrana inter singulas spinas vix emarginata; dorsali radiosa dorsali spinosa non altiore postice obtusangula; pinnis pectoralibus acutis $4\frac{2}{3}$ circiter, ventralibus acutis radio 1° parum producto 7 circiter, caudali profunde incisa lobis acutis superiore inferiore multo longiore paulo producto $4\frac{1}{3}$ circiter in longitudine corporis; anali spina 3a spinis ceteris longiore parte radiosa non vel vix emarginata postice acutangula paulo humilior; colore corpore superne roseo, inferne argenteo; vitta axillo-caudali nitide flava; iride flava et rosea, superne macula fusca; pinnis roseo-hyalinis, dorsali pulchre flavo marginata vitta inframarginali violascente-hyalina; ventre pinnisque ventralibus sulphureis.

B. 6. D. 10/9 vel 10/10. P. 2/15. V. 1/5. A. 3/7 vel 3/8. C. 1/15/1 et lat. brev.

Hab. Boleling, Bali septentrionalis, in mari.

Longitudo speciminis unici 151'''.

Aam. De onderwerpelijke *Dentex* is weder een nieuwe vorm onder de talrijke en zeer na aan elkander verwante soorten der groep van het geslacht met slank ligchaam, met 10 rugdoornen, zonder hondstanden in de onderkaak, met fijn getand preoperkel, ongeveer 50 schubben op eene overlangsche rei, rooskleurig ligchaam en vinnen, niet uitgesneden rugvinvlies, geheel beenachtige niet verlengde rugdoornen en zeer lage onderoogkuilsbeenderen. Zij is van hare verwanten nog gemakkelijk te herkennen aan haar buitengewoon

laag onderoogkuilsbeen, groote oogen en stompen kop, aan de evenredigheden van hoogte en lengte van lichaam en vinnen en aan hare dentitie.

SILLAGOIDEI.

Sillago malabarica Cuv. Règn. Anim. II p. 149.
Cant. Catal. Mal Fish. p. 21.

Sillag. corpore elongato compresso, altitudine $6\frac{1}{2}$ ad $6\frac{3}{4}$ in ejus longitudine, latitudine $1\frac{1}{2}$ ad $1\frac{3}{4}$ in ejus altitudine; capite acuto vix vel non convexo, $4\frac{1}{6}$ ad $4\frac{1}{2}$ in longitudine corporis; altitudine capitis $1\frac{1}{2}$ ad 2 in ejus longitudine; oculis diametro 3 ad 4 in longitudine capitis, diametro $\frac{1}{2}$ ad $\frac{3}{4}$ distantibus; rostro alepidoto vix vel non convexo, juvenilibus oculo non vel vix longiore, aetate provecitis et adultis oculo multo longiore; naribus sat longe ante oculum perforatis, subaequalibus, posterioribus patulis, anterioribus valvula claudendis; maxilla superiore maxilla inferiore longiore et latiore, deorsum protractili, longe ante oculum desinente; dentibus maxillis multiseriatis parvis subaequalibus; dentibus vomerinis parvis pluriseriatis in vittam \wedge formem vel semilunarem dispositis; praepoperculo rotundato conspicue denticulato; spina operculari parva bene conspicua; squamis genis interocularibusque cycloideis, vertice, operculis totoque corpore etnoideis, basi interdum squamulosis, lateribus 70 ad 73 in serie longitudinali, dorso antice $4\frac{1}{2}$ vel 5 in serie transversali spinam dorsi 1^m inter et lineam lateralem; squamis lateribus ventraeque squamis ceteris vix majoribus; linea laterali medioeriter curvata; pinnis dorsalibus subcontiguis; dorsali spinosa acuta corpore vix vel non humiliore, spinis gracilibus flexilibus non productis anterioribus squamatis ceteris longioribus; dorsali radiosa dorsali spinosa humiliore, antice quam postice altiore, dorsali spinosa multo minus duplo longiore, leviter emarginata, antice angulata; pinnis pectoralibus acutiuseculis $6\frac{1}{2}$ ad $7\frac{1}{2}$, ventralibus acutis spina gracili radio 1° plus minusve producto $8\frac{1}{2}$ ad $6\frac{3}{4}$, caudali extensa

leviter emarginata superne angulata inferne vulgo rotundata $6\frac{1}{3}$ ad $7\frac{3}{4}$ in longitudine corporis; anali dorsali radiosae forma, longitudine et altitudine subaequali; colore corpore superne flavescente-olivaceo, inferne argenteo-hyalino; fascia cephalo-caudali argentea valde diffusa quasi subcutanea; lateribus interdum fusco arenatis; iride inferne flava, superne fusca; pinnis ventralibus et anali flavescensibus albo marginatis, ceteris hyalinis plus minusve fusco arenatis. (Variat pinnis dorsalibus inter singulas spinas radiosque maculis 3 ad 5 fuscis).

B. 6. D. 11-1/21 vel 11-1/22. P. 1/14 ad 1/16. V 1/5. A. 2/22 vel 2/23. C. 1/15/1 et lat. brev.

Syn. *Sciaena malabarica* Bl. Schn. Syst. posth. p. 81 tab 19.

Soring Russ. Corom. Fish. II p. 9 fig. 113.

Sillago bicu ou *Pêche bicout de Pondichéry* CV, Poiss. III p. 296.

Sillago acuta CV. Poiss. III p. 296, Blkr Verh. Bat. Gen. XXII Perc. p. 61.

Pêche bicout Gall. Pondich.

Whiting Angl.

Peixe beicudo Lusitan. Pondich.

Kingingan Ind. Pondich.

Koulhenga vel *Koulanga* Incol. Tranqueb.

Pangimas, *Chala* Indig. Calcutta.

Pajus, *Peren*, *Sperin* Mal. Batav.

Burdjun Sundan. Bantam.

Bodjor, *Waridjung* Javan.

Katjangan Madur.

Ubi Mal. Pinang.

Hab. Java (Batavia, Bantam, Tjilatjap, Samarang, Surabaja, Pasuruan), in mari.

Madura (Bangkallang), in mari.

Sunatra (Padang, Priaman, Trussan, Sibogha, Telokbetong), in mari.

Nias, in mari.

Bintang (Rio), in mari.

Banka (Gussong-assam), in mari.

Biliton (Tjirutjup), in mari.

Borneo (Sampit, Pontianak, Sinkawang), in mari et fluviis.

Celebes (Macassar, Bulukomba, Bonthain, Manado), in mari.

Sumbawa (Bima), in mari.

Sangi, in mari.

Batjan (Labuha), in mari.

Amboina (Amboina), in mari.

Beram (Wahai), in mari.

Timor (Timorkoepang), in mari.

Longitudo 35 speciminum 72'' ad 280''.

Aanm. In de bestaande beschrijvingen der soorten van *Sillago* zijn de kenmerken niet met genoegzame juistheid aangegeven om de herkenning dier soorten gemakkelijk te maken. Zoo zou men, naar de beschrijvingen te oordeelen, de onderwerpelijke soort moeilijk van *Sillago sihama* Rüpp (*Sillago erythraea* CV) onderkennen, hoezeer naar de afbeelding dier soort van den heer Rüppell te oordeelen, de tweede rugvin er in verhouding tot de eerste rugvin zeer aanmerkelijk korter is.

Goede kenmerken ter onderscheiding der soorten heb ik gevonden, in het aantal schubben op eene overlangsche rei, in het aantal schubben op eene dwarsche rei tusschen den 1ⁿ rugdoorn en de zijlijn, in het getand of niet getand zijn der wang- en tusschen-oogschubben, in de geaardheid van den buikvindoorn, en in de getallen der vinstralen; alle kenmerken welke volstrekt zijn, terwijl voorts in de hoogte- en lengte evenredigheden van ligchaam, kop, oog en vinnen nadere hulpmiddelen ter herkenning der soorten gelegen zijn.

Sillago malabarica is, behalve van de bovengenoemde vindplaatsen, ook bekend geworden van Singapore, Pi-

nang, Malakka, China (Macao) en Bengalen en Hindostan. Zij behoort tot de meest smakelijke visschen van Batavia en zou daar meer op de tafels der Europeanen komen, indien de voorwerpen, te Batavia gevangen wordende, in den regel niet slechts tusschen een of twee decimeters lang waren. Grootere voorwerpen zijn zeldzaam en nooit heb ik voorwerpen van meer dan 1 tot 3 voeten lengte gezien, zooals ze op de kusten van Hindostan gevangen worden.

De 3 soorten van *Sillago* mijner verzameling laten zich naar volgend schema herkennen.

I Spinae dorsales non productae. Oculi diametro $2\frac{1}{2}$ ad $4\frac{1}{2}$ in longitudine capitis.

A. Squamae 70 ad 75 in serie longitudinali.

a. Spina ventralis gracilis normalis.

† Squamae $4\frac{1}{2}$ vel 5 ad 6 in serie transversa spinam dorsi 1m inter et lineam lateralem. Squamae genis et interoculares cycloideae.

* Corpus immaculatum. D 11-1/21 vel 11-1/22. A 2/22 vel 2/23. Caput non vel vix convexum.

Sillago malabarica Cuv.

* Corpus maculis fuscis variegatum. D 11-1/19 vel 11-1/20. A 2/18 vel 2/19. Caput valde convexum.

Sillago maculata QG.

† Squamae 3 in serie transversa spinam dorsi 1m inter et lineam lateralem. Squamae genis interocularesque ctenoideae. D 11-1/22 vel 11-1/23. A 2/22 ad 2/24.

Sillago japonica T. Schl.

b. Spina ventralis incrassata cartilaginea cum radio ventrali 1° coalita.

‡ Squamae 5 in serie transversa spinam dorsi 1^m inter et lineam lateralem. Squamis genis interocularesque ctenoideae. D 11-1/21 vel 11-1/22 A. 2/23 vel 2/24.

Sillago chondropus Blkr.

B Squamae 50 ad 55 in serie longitudinali.

a Spina ventralis gracilis normalis.

† Squamae 4 in serie transversa spinam dorsi 1^m inter et lineam lateralem. Squamae genis interocularesque cycloideae. D 11-1/19 ad 11-1/21. A 2/19 vel 2/20.

Sillago macrolepis Blkr.

De nadere beschrijvingen der genoemde soorten laat ik hier volgen, ofschoon slechts een daarvan tot nog toe van Bali bekend is.

Sillago maculata QG. Zoöl., Voy. Uranie p. 261 Atl. tab. 53 fig. 2, CV. Poiss. III p. 303, Blkr. Verh. Bat. Gen. XXII Perc. p. 62.

Sillag. corpore elongato compresso, altitudine 6 fere ad 6 et paulo in ejus longitudine, latitudine 1½ ad 1½ in ejus altitudine; capite acuto convexo 4 fere ad 4 in longitudine corporis; altitudine capitis 1½ ad 1½ in ejus longitudine; oculis diametro 3 ad 3½ in longitudine capitis, diametro ⅔ ad ⅔ distantibus; rostro alepidoto convexo aetate provectoribus oculo longiore, juvenilibus oculo non longiore; naribus sat longe ante oculum perforatis, posterioribus patulis, anterioribus posterioribus minoribus valvula claudendis; maxilla superiore maxilla inferiore longiore et latiore, deorsum protractili, longe ante oculum desinente; dentibus maxillis pluri-seriatis parvis, maxilla superiore serie externa seriebus ceteris non majoribus; dentibus vomerinis pluri-seriatis parvis in vittam ^ foramen dispositis; praeoperculo obtuso rotundato leviter denticulato; spina operculari parum conspicua; squamis genis interocularibusque cycloideis, operculis, vertice corporeque ctenoideis,

lateribus 70 p. m. in serie longitudinali, dorso antice 5 vel 6 in serie transversali spinam dorsi 1^m inter et lineam lateralem; squamis lateribus ventrequae squamis ceteris non vel vix majoribus; linea laterali mediocriter curvata; pinnis dorsalibus subcontiguïs; dorsali spinosa acuta corpore humiliore, spinis gracilibus flexilibus non productis anterioribus squamatis ceteris longioribus; dorsali radiosa dorsali spinosa humiliore antice quam postice altiore, dorsali spinosa multo minus duplo longiore, leviter emarginata, antice angulata acutiuscula; pinnis pectoralibus acutiusculis $6\frac{2}{3}$ ad $6\frac{1}{3}$, ventralibus acutis spina gracili radio 1° plus minusve producto 6 et paulo ad $7\frac{1}{3}$, caudali extensa leviter emarginata angulo superiore acuta inferiore rotundata $6\frac{2}{3}$ ad $6\frac{1}{4}$ in longitudine corporis; anali dorsali radiosae forma, longitudine et altitudine subaequali; colore corpore superne olivaceo, lateribus dilutiore, inferne argenteo; vitta cephalo-caudali argentea vel lutea quasi subcutanea; dorso lateribusque maculis olivascente-fuscis irregularibus majoribus et minoribus variegatis; iride inferne flava, superne fusca; pinnis ventralibus et anali flavis, dorsalibus et pectoralibus hyalinis, dorsali spinosa superne fuscescente et inferne maculis fuscescente-olivaceis tincta; dorsali radiosa fusco marginata et vittis 2 longitudinalibus fuscescente-olivaceis; caudali medio albida, superne et inferne flava, vittis 3 transversis aurantiacis, postice albido et fusco marginata; pectoralibus basi vulgo vittula transversa violascente.

B 6. D 11 — 1/19 vel 11 — 1/20. P. 1/15, V 1/5. A, 2/18 vel 2/19. C. 1/15/1 et lat. brev.

Syn. *Sillago maculé* QG. Zoöl Voy Uranie p. 261 tab. 53 fig. 2, CV. Poiss. III p. 303.

Pajus, *Peren* Mal. Bat.

Spiering Neerl. Batav.

Hab. Java (Batavia), in mari.

Bintang (Rio), in mari.

Lepar, mari.

Celebes (Macassar), in mari.

Longitudo 19 speciminum 75'' ad 182''.

Aanm. Quoy en Gaimard ontdekten deze soort te Sydney en gaven er eene goed herkenbare, hoezeer weinig korrekte, afbeelding van. Ik vond haar eerst te

Batavia terug en ontving later ook voorwerpen van Bintang, Lepar en Celebes, zoodat zij door den geheelen Soendaschen archipel schijnt voor te komen. Behalve door hare meer gedrongene vormen en bolleren kop en vlekteening, onderscheidt zij zich standvastig van *Sillago malabarica* door minder talrijke rugvin- en aarsvinstralen.

Sillago japonica T. Schl. Faun. Japon. Poiss. p. 23, tab. 10 fig 1, Richds. Rep. 15^h. Meet. Brit. Assoc. Rep. Fish. Chin. Jap. p. 223, Blkr, Act. Soc. Scient. Ind. Neerl. III Vierde Bijdr. Ichth. Jap. p. 11.

Sillag. corpore elongato compresso, altitudine $6\frac{1}{2}$ ad 7 et paulo in ejus longitudine, latitudine $1\frac{1}{2}$ circiter in ejus altitudine; capite acuto convexiusculo $4\frac{1}{2}$ ad $4\frac{1}{2}$ fere in longitudine corporis; altitudine capitis $1\frac{5}{8}$ ad 2 fere in ejus longitudine; oculis diametro 4 circiter in longitudine capitis, diametro 1 fere distantibus; rostro alepidoto convexo vel convexiusculo, oculo junioribus et adultis sat multo longiore; naribus sat longe ante oculum perforatis, subaequalibus, posterioribus patulis, anterioribus valvula claudendis; maxilla superiore maxilla inferiore longiore et latiore, deorsum protractili, longe ante oculum desinente; dentibus maxillis pluriseriatis parvis serie externa seriebus internis paulo majoribus; dentibus vomerinis parvis pluriseriatis in vittam \wedge formem dispositis; praecoperculo rotundato leviter denticulato; spina operculari parva bene conspicua; squamis toto capite corporeque ctenoideis, lateribus basi non squamatis 74 p. m. in serie longitudinali, dorso antice 3 tantum in serie transversali spinam dorsi 1^m inter et lineam lateralem; squamis lateribus ventrequ squamis ceteris non vel vix majoribus; linea laterali mediocriter curvata; pinnis dorsalibus subcontiguïs; dorsali spinosa acuta, corpore non multo humiliore, spinis gracilibus flexibilibus non productis, anterioribus squamatis ceteris longioribus; dorsali radiosa dorsali spinosa humiliore, antice quam postice altiore, dorsali spinosa multo minus duplo longiore, leviter emarginata, antice angulata acutiuscula; pinnis pectoralibus acutiusculis 7 ad $7\frac{1}{2}$, ven-

trahibus acutis, spina gracili, radio 1° plus minusve producto, 9½ ad 8, caudali extensa leviter emarginata angulis acuta vel acutiuscula 7½ circiter in longitudine corporis; anali dorsali radiosae forma, longitudine et altitudine subaequali; colore corpore superne flavescens-olivaceo, inferne flavescens-argenteo; iride inferne flava, superne fusca; fascia cephalo-caudali argentea quasi subcutanea diffusa; pinnis ventralibus et anali flavis, ceteris hyalinis, caudali postice vulgo violascente vel fusciscente.

B. 6. D. 11—1/22 vel 11—1/23. P. 1/13 vel 2/13. V. 1/5.

A. 2/22 ad 2/24. C. 1/15/1 et lat. brev.

Syn. *Kizuko* Japonens.

Sha-tswan, *Sha-tsan* Chin.

Hab. Java. Archipel. Molucc., in mari?

Nagasaki, in mari.

Longitudo 7 speciminum 165''' ad 233'''.

Aanm. De aangehaalde afbeelding der Fauna Japonica is vrij voldoende, doch vertoont niet den zilverkleurigen ligchaamsband, terwijl er de iris foutief is gekleurd. Zooals ik reeds elders aanteekende, is de soort voornamelijk van de na aan haar verwante *Sillago malabarica* herkenbaar, doordien er zich slechts 3 schubben bevinden tusschen den 1^u rugdoorn en de zijlijn. Zij is overigens wat slanker van ligchaam, heeft de oogen betrekkelijk kleiner, de schubben van wangen en voorhoofd getand en niet gladrandig, enz.

De soort komt, behalve in Japan, ook in China (Kanton) voor en ik geloof zelfs, dat twee mijner voorwerpen, welke bij mijne voorwerpen van *Sillago malabarica* bewaard werden, van Java of de Molukken afkomstig zijn, hoezeer ik zulks niet met zekerheid kan bepalen.

Sillago chondropus Blkr, Verh. Batav. Genootsch. v. kunst. en wet. XXII. Perc. p. 61.

Sillag. corpore elongate compresso, altitudine 7½ ad 7½ in ejus

longitudine, latitudine $1\frac{1}{2}$ ad $1\frac{2}{3}$ in ejus altitudine; capite acuto vix vel non convexo, $4\frac{2}{3}$ ad 5 in longitudine corporis; altitudine capitis 2 circiter in ejus altitudine; oculis diametro $3\frac{1}{2}$ ad $4\frac{1}{2}$ in longitudine capitis, diametro $\frac{1}{2}$ ad $\frac{2}{3}$ distantibus; rostro alepidoto vix vel non convexo, junioribus et adultis oculo multo longiore; naribus non longe ante oculum perforatis, subaequalibus, posterioribus patulis, anterioribus valvula claudendis; maxilla superiore maxilla inferiore longiore et latiore, deorsum protractili, longe ante oculum desinente; dentibus maxillis multiseriatis parvis, maxilla superiore serie externa seriebus ceteris paulo majoribus; dentibus vomerinis pluriseriatis parvis in vittam \wedge formem dispositis; praeoperculo rotundato superne tantum leviter vix conspicue denticulato vel crenulato; spina operculari parva bene conspicua; squamis capite ubique et corpore ctenoideis, basi squamulosis, lateribus 71 ad 75 in serie longitudinali, dorso antice 5 in serie transversali spinam dorsi 1^m inter et lineam lateralem: squamis lateribus ventreque squamis ceteris vix majoribus; linea laterali parum curvata; pinnis dorsalibus subcontiguis; dorsali spinosa acuta corpore paulo vel non altiore, spinis gracilibus flexilibus non productis anterioribus ceteris longioribus; dorsali radiosae dorsali spinosa humiliore, antice quam postice altiore, dorsali spinosa non multo minus duplo longiore, leviter emarginata, antice angulata; pinnis pectoralibus acutiusculis 7 et paulo ad $7\frac{2}{3}$, ventralibus rotundatis, spina cartilaginea incrassata, radio 1° cum spina coalito non producto $8\frac{2}{3}$ ad 11, caudali extensa leviter emarginata superne angulata inferne vulgo rotundata $6\frac{2}{3}$ ad $7\frac{1}{2}$ in longitudine corporis; anali dorsali radiosae forma et longitudine subaequali sed ea multo humiliore, antice rotundata; colore corpore superne flavescens-olivaceo, inferne argenteo-hyalino; fascia cephalo-caudali argentea valde diffusa quasi subcutanea; iride inferne flava, superne fusca; pinnis ventralibus et anali flavescens albo marginatis, ceteris hyalinis.

B 6. D. 11-1/21 vel 11-1/22. P 2/13 ad 2/15. V 1/5. A 2/23 vel 2/24. C 1/15/1 et lat. brev.

Synon. *Pajus*, *Peren*, *Speren* Mal. Batav.

Spiering Neerl. Batav.

Hab. Java (Batavia), in mari.

Longitudo 3 speciminum 134'' ad 221''.

Aann. Ik kan thans met zekerheid bepalen, dat *Sillago chondropus* eene eigene, van *Sillago malabarica* Cuv. verschillende, soort is. De kraakbeenachtige uitzetting en verdikking van den buikvindoorn en de vereeniging van den eersten buikvinstraal met dien doorn komen op dezelfde wijze bij mijne drie voorwerpen voor en alle hebben de buikvin zelve afgerond. Zij verschilt voorts van *Sillago malabarica* door slanker ligchaam, talrijke schubjes op den grond der schubben van het ligchaam, getande (ktenoïde) en aanmerkelijk talrijkere wangschubben en tusschenoogschubben, lagere aarsvin (welke een straal meer heeft dan bij *Sillago malabarica*), enz.

Sillago macrolepis Blkr.

Sillag. corpore elongato compresso, altitudine 6 fere ad 6½ in ejus longitudine, latitudine 1¼ ad 1½ in ejus altitudine; capite acuto valde convexo, 4 ad 4½ in longitudine corporis; altitudine capitis 1½ circiter in ejus longitudine; oculis diametro 2½ circiter in longitudine capitis, diametro ½ circiter distantibus; rostro alepidoto convexo junioribus et aetate provectis oculo brevioribus; naribus oculo approximatis, posterioribus patulis, anterioribus posterioribus non minoribus valvula claudendis; maxilla superiore maxilla inferiore longiore et latiore, deorsum protractili, longo ante oculum desinente; dentibus maxillis pluriseriatis parvis, maxilla superiore serie externa seriebus ceteris paulo majoribus; dentibus vomerinis pluriseriatis parvis in vittam \wedge formem dispositis; praeoperculo obtuso rotundato, junioribus angulum versus leviter denticulato, aetate provectis denticulis conspicuis nullis; spina operculari parum conspicua; squamis genis interocularibusque cycloideis, operculis, vertice corporeque ctenoideis, lateribus basi non squamatis, 50 ad 55 in serie longitudinali, dorso antice 4 in serie transversali spinam dorsi 1^m inter et lineam lateralem; squamis lateribus infra lineam lateralem et squamis postgulari-

bus et ventralibus squamis ceteris conspicue majoribus; linea laterali medioeriter curvata; pinnis dorsalibus subcontiguïs; dorsali spinosa acuta corpore paulo humiliore spinis gracilibus, flexilibus, non productis, anterioribus squamatis ceteris longioribus; dorsali radiosa dorsali spinosa humiliore, antice quam postice altiore, dorsali spinosa multo minus duplo longiore, leviter emarginata, antice acutiuscula; pinnis pectoralibus acutiusculis $6\frac{1}{3}$ ad $6\frac{1}{2}$, ventralibus acutis spina gracili radio anteriore in filum producto $5\frac{1}{2}$ ad $6\frac{1}{2}$, caudali extensa non vel vix emarginata angulis acuta vel rotundata $5\frac{3}{4}$ ad 6 in longitudine corporis; anali dorsali radiosæ forma, longitudine et altitudine subæquali; colore corpore superne olivascente marginibus squamarum fusco, inferne flavescente vel argenteo; rostro capiteque superne fusciscentibus; iride inferne flava, superne violaceo-fusca; vitta cephalo-caudali diffusa gracili violascente-cœrulea quasi subcutanea; pinnis ventralibus et anali flavescentibus, ceteris hyalinis plus minusve nigricante-fusco arenatis.

B. 6. D. 11—1/19 ad 11—1/21. P. 1/14 vel 1/13. V. 1/5. A. 2/20 vel 2/19. C. 1/15/1 et lat. brev.

Syn. *Pajus*, *Peren*, *Speren* Mal. Batav.

Hab. Batavia, in mari,

Boleling, Bali septentrionalis, in mari,

Longitudo 14 speciminum 68''' ad 135'''.

Aanm. *Sillago macrolepis* is zeer gemakkelijk herkenbaar aan hare groote oogen en hare beschubbing, gaande er ongeveer 20 schubben minder op eene overlansche rei dan bij *Sillago malabarica*, *Sillago maculata* QG., *Sillago japonica* T. Schl. en *Sillago chondropus* Blkr, terwijl ook de soorten, van welke mij de formule der schubben niet bekend is, talrijker schubben schijnen te bezitten en *Sillago domina* CV. er 85 tot 90, en *Sillago punctata* CV. zelfs 170 op eene overlansche rei heeft.

LABRICHTHYOIDEI.

Julis (Julis) Girardi Blkr.

Jul. (*Julis*) corpore elongato compresso, altitudine 5 in ejus longitudine, latitudine $1\frac{2}{7}$ circiter in ejus altitudine; capite acuto $4\frac{1}{3}$ ad $4\frac{1}{4}$ in longitudine corporis; altitudine capitis $1\frac{1}{2}$ fere in ejus longitudine; oculis diametro $3\frac{1}{3}$ circiter in longitudine capitis; linea rostro-frontali declivi convexiuscula; rostro acutiusculo convexo oculo brevior; dentibus maxillis conicis mediocribus curvatis anticis 2 caninis mediocribus curvatis, intermaxillaribus inframaxillaribus longioribus divergentibus; dente angulo oris prominente nullo; squamis nuchalibus et thoracicis squamis ceteris multo minoribus, 27 p. m. in linea laterali; linea laterali singulis squamis tubulo simplice notata, sub radiis dorsalibus posterioribus valde deflexa; pinnis dorsali et anali basi alepidotis; dorsali spinis mediocribus pungentibus postrorsum sensim accrescentibus, spina postica spinis ceteris longiore corpore duplo circiter humiliore; dorsali radiosa dorsali spinosa paulo altiore, radiis postrorsum sensim decrescentibus, postice angulata; pinnis pectoralibus acute rotundatie $5\frac{1}{2}$ ad $5\frac{2}{3}$, ventralibus acutis $8\frac{1}{2}$ ad $8\frac{2}{3}$, caudali obtusa convexa 7 circiter in longitudine corporis; anali dorsali radiosa non vel vix humiliore postice angulata; colore corpore superne roseo-viridi marginibus squamarum fusciscente, inferne flavescence-margaritaceo; rostro et fronte umbrino-fuscis; fascia utroque latere fronto-operculari et cephalo-caudali lata fusciscente; iride flava, superne fusca; pinnis flavescence-roseis, caudali superne et inferne pulchre viridi; pectoralibus membrana violascentibus, superne basi macula parva trigona nigricante.

B. 6. D. 9/11 vel 9/12. P. 2/12. V. 1/5. A. 3/11 vel 3/12. C. 1/12/1 et lat. brev.

Syn. *Pivot* Ren. Poiss. Mol. I tab. 4 fig. 28?

Hab. Boleling, in mari.

Longitudo speciminis unici 82''.

Aanw. Ofschoon den algemeenen habitus van het ondergeslacht *Halichoeres* bezittende en daarbij 9 rugdoornen en den grond van rugvin en aarsvin schubloos, mist onderwerpelijke soort de hoektanden in de bovenkaak en

behoort alzoo tot het ondergeslacht of de groep Julis. Het komt mij niet onwaarschijnlijk voor dat Renard's Pivot dezelfde soort voorstelt, hoezeer de afbeelding, zoo als alle van Renard, uiterst gebrekkig is. Ik noem haar ter eere van den heer Charles Girard, een der meest verdienstelijke ichthyologen in Noord-Amerika.

Novacula tetrazona Blkr.

Novac. corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{2}{3}$ circiter in ejus longitudine, latitudine $2\frac{1}{2}$ ad $2\frac{2}{3}$ in ejus altitudine; capite antice carinato obtusissimo $4\frac{2}{3}$ ad $4\frac{3}{4}$ in longitudine corporis, paulo altiore quam longo; linea rostro-frontali ante oculos valde convexa, rostro subverticali convexiusculo; oculis diametro $3\frac{1}{2}$ ad $3\frac{2}{3}$ in longitudine capitis, minus diametro $\frac{1}{2}$ a linea rostro-frontali remotis; osse sub-orbitali sub oculo oculi diametro paulo altiore; naribus minimis vix conspicuis; maxillis subaequalibus, superiore 3 ad 3 et paulo in longitudine capitis; dentibus maxillis pluriseriatis, seriebus internis obtusis, serie externa conicis acutiusculis internis longioribus; utraque maxilla antice caninis 2 mediocribus curvatis, intermaxillaribus divergentibus ore clauso inframaxillares amplectentibus; regione infraoculari posteriore squamis parvis; operculo ubique alepidoto; squamis lateribus 28 p. m. in serie longitudinali; linea laterali sub radiis dorsalibus penultimis interrupta, regione suprascapulari valde convexa, tunc rectiuscula, singulis squamis tubulo simplice notatâ; pinna dorsali duplice, anteriore biradiata, acutissima, libera, non cum dorsali posteriore unita, supra oculi partem posteriorem inserta, radiis flexilibus divergentibus 1° quam 2° duplo circiter longiore corpore paulo altiore vel non humiliore; dorsali posteriore parte spinosa parte radiosa paulo humiliore spinis gracilibus osseis pungentibus posteriore ceteris longiore membrana inter singulas spinas non incisa, parte radiosa corpore minus quadruplo humiliore postice angulata; pectoralibus obtusis convexis $6\frac{1}{2}$ circiter, ventralibus acutis $5\frac{2}{3}$ ad $6\frac{2}{3}$, caudali obtusa convexa $6\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; anali dorsali radiosa altiore, convexa, spinis gracilibus 3^a ceteris longiore radio 1° brevior; colore corpore flavescente-roseo,

corpore inferne dilutiore; fasciis corpore 5 latissimis transversis nigris vel fuscis, anteriore obliqua fronto-oculo-operculari, 2^a dorso-ventrali dorsalem spinosam amplectente, 3^a et 4^a dorso-analibus dorsalem radiosam et analem amplectentibus; 5^a caudali basin pinnae caudalis tegente; squamis spatiis interfascialibus plerisque macula irregulari fusca; iride fusco et roseo tincta; vitta suboculo-postmaxillari fusca gracili; rostro, fronte mentoque linea media vitta nigricante vel fuscescence-violacea; pinnis ventralibus et dorsali anteriore nigris vel profunde fuscis, ceteris flavescence-roseis, pectoralibus basi vitta transversa violaceo-fusca, dorsali radiosa in parte fasciae corporis 3^{ae} et 4^{ae} macula nigerrima annulo pellucido violascente cincta.

B. 6. D 2—7/12 vel 2—7/13. P 2/10. V. 1/5. A 3/12 vel 3/13.

C. 3/12/3 vel 4/12/4.

Hab. Boleling, in mari.

Longitudo 2 speciminum 95''' et 112'''.

Aanm. De onderwerpelijke *Novacula* is zeer gemakkelijk herkenbaar aan hare 4 breede zwarte of bruine dwarsche ligchaamsbanden. Zij behoort overigens tot de groep van het geslacht met zeer spaarzame onderoogschubjes, vrij staande buigzame eerste rugvinstralen en groote ligchaamsschubben.

SCOMBRESOCIOIDEI,

Hemiramphus balinensis Blkr.

Hemir. corpore elongato quadrilatero, altitudine 17 ad 14½ in ejus longitudine, latiore quam lato; capite 2½ ad 3 fere, rostro 3½ fere ad 4 et paulo in longitudine corporis; maxilla superiore latiore quam longa; dentibus maxillis pluriseriatis parvis æqualibus; maxilla inferiore parte prædentali 4½ ad 6½ in longitudine corporis; oculis diametro 1½ circiter in capitis parte postoculari, diametro 1 fere distantibus; osse suborbitali anteriore oblongo oculo non vel vix brevior; membrana submaxillari humili trigona postice rotundata; papilla nasali lobum latum rotunda-

tum efficiente; squamis lateribus 60 p. m. in serie longitudinali; pinnis dorsali et anali forma, longitudine et altitudine æqualibus, totis oppositis, corpore humilioribus, acutis vel acutiusculis, emarginatis radiis abnormibus vel productis nullis; pinnis pectoralibus acutis capitis parte postoculari paulo longioribus; ventralibus antice in 4^a quinta corporis parte sitis, capitis parte postoculari brevioribus, angulatis, radio postico radiis ceteris brevioribus; caudali profunde excisa lobis acutis inferiore superiore brevioribus 7 ad 8 fere in longitudine corporis; colore corpore superne viridi marginibus squamarum fusco, inferne margaritaceo-argenteo; vitta cephalo-caudali argentea nitente viridi vel coerulescente limbata; iride flava superne fusca; rostro maxillisque superne fusco-violaceis; maxilla inferiore lobo apicali carnosio pulchre rubro; pinnis hyalinis vel flavescendo-hyalinis; pectoralibus basi superne macula parva violascente.

B. 12. D. 2/14. P. 1/9 vel 1/10. V. 1/5. A. 2/15 ad 2/17. C. 1/13/1 et lat. brev.

Hab. Boleling, in mari.

Longitudo 8 speciminum 160''' ad 220'''.

Aanm. Onderwerpelijke soort staat in verwantschap tus-
schen *Hemiramphus Dussumieri* CV., *Hemiramphus Gaimardi* CV en *Hemiramphus Reynaldi* CV. Zij is herkenbaar onder hare verwanten aan haar slank ligchaam, hare betrekkelijk lange onderkaak, kleine oogen, zeer ontwikkelde lange onderoogkuilsbeenderen, geheel tegen elkander overstaande rugvin en aarsvin, van welke echter laatstgenoemde één tot drie stralen meer heeft dan de rugvin, grootere hoogte en dikte des ligchaams, enz. *Hemiramphus erythrorhynchus* Les., van Mauritius zou mij, naar de korte beschrijving daarvan van den heer Valenciennes, voorkomen dezelfde soort te kunnen zijn, indien daarvan niet gezegd werd dat de bek er meer dan 5 malen gaat in de lengte des ligchaams.

CLUPEOIDEI.

Engraulis Zollingeri Blkr, Contrib. Ichth. Celeb.
 Journ. Ind. Archip. III 1849 p. 73, Verh. Bat.
 Gen. XXIV Haring. Vissch. p. 38.

Engraul. corpore elongato compresso, altitudine 6 ad $6\frac{1}{2}$ in ejus longitudine, latitudine $1\frac{1}{2}$ ad 2 fere in ejus altitudine; capite acuto convexiusculo $4\frac{1}{4}$ ad $4\frac{3}{5}$ in longitudine corporis; altitudine capitis $1\frac{2}{3}$ ad $1\frac{3}{4}$ in ejus longitudine; oculis diametro 4 fere in longitudine capitis; rostro valde prominente, acuto, convexo, oculi diametro brevior; maxilla superiore ante maxillam inferiorem prominente, postice subtruncata, ante præoperculi marginem posteriorem desinente; dentibus maxillis, palatinis et vomerinis minimis, maxillis numerosissimis oculo nudo conspicuis, vomerinis utroque latere in thurram minimam antice in palato, palatinis utroque latere in vittam gracillimam longitudinalem dispositis; squamis nec striatis nec reticulatis 40? p. m. in serie longitudinali; axillis inguinibusque squamis elongatis; linea laterali inconspicua; pinna dorsali majore parte in anteriore dimidio corporis sita, post basin pinnarum ventralium incipiente et sat longe ante pinnam analem desinente, spina nulla conspicua, acuta, corpore humiliore; pinnis pectoralibus acutis, radio producto nullo, capite duplo circiter brevioribus; ventralibus acutis pectoralibus brevioribus; anali corpore duplo circiter humiliore, longitudine 8 ad $8\frac{1}{2}$ in longitudine corporis; caudali profunde incisa lobis acutis 6 circiter in longitudine corporis; colore corpore hyalino-flavescente; fascia cephalo-caudali latissima argentea; pinnis flavescente-hyalinis,

B. 11. D. 13 vel 14. P. 13 ad 16. V. $1/6$. A. $2/15$ vel $2/16$.

C. $1/17/1$ et lat. brev.

Hab. Java (Batavia), in mari,

Bali (Boleling), in mari.

Celebes (Macassar), in mari.

Longitudo 7 speciminum $62''$ ad $90''$.

Aanm. Ik beschreef deze soort reeds kortelijk in het jaar 1848, doch het voorwerp, toen ter mijner beschik-

king, is sedert verloren gegaan. Eerst in den jongsten tijd zijn mijn eenige nieuwe voorwerpen geworden, 4 welke ik te Batavia bekwam en 3 welke zich in de verzameling van Boleling, van den heer P. L. Van Bloemen Waanders bevonden. Ik heb daardoor mijne vroeger gegevene weinig voldoende beschrijving der soort kunnen verbeteren. De soort staat in verwantschap nabij *Engraulis Russellii* Blkr, doch zij onderscheidt er zich van, doordien er de rugvin geheel vóór de aarsvin gelegen is, de oogen kleiner zijn, de aarsvin betrekkelijk korter is en minder stralen heeft, enz.

BALISTEOIDEI.

Monacanthus penicilligerus Cuv. Règn. an. ed 2^a II
p. 374 tab. 9 f. 3., Cant. Catal. Mal. Fish. p. 351,
Hollard Monogr. Balist. Ann. Scienc. Nat. 4 série.
II Zoöl. p. 350 tab. 13 fig. 2.

Monac. corpore oblongo compresso, diametro dorso-anali 2 fere in ejus longitudine; latitudine corporis $3\frac{1}{5}$ circiter in diametro dorso-anali; capite acuto $3\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis, altiore quam longo; oculis diametro 4 circiter in longitudine capicis; linea rostro-frontali concaviuscula; rostro acuto, oculo triplo circiter longiore; dentibus utraque maxilla serie externa 6 acutis, anticis apice obliquis vel emarginatis, angularibus rotundatis; apertura branchiali ante basin superiorem pinnae pectoralis desinente, oculo diametro non brevior; squamis toto corpore spinosis spinis valde conspicuis, squamis capite ventre et regione postet sub-axillari stellatis, dorso, lateribus caudaque pectinatis plurimad bi-aculeatis; cirris capite corporeque insuper maxime conspicuis sat parvis distantibus ex parte oculo longioribus carnis fimbriatis; linea laterali inconspicua; spina dorsali paulo post oculum inserta, rostro brevior, acuta, crassa, scabra, cirris carnis

fimbriatis munita, utroque latere postice dentibus 4 vel 5 validis deorsum spectantibus armata; pinna dorsali radiosa obtusa rotundata, diametro dorso-anali plus quadruplo humiliore, radio producto nullo, membrana inter singulos radios basi pinnæ perforata vel subperforata; pinnis pectoralibus oblique obtuse rotundatis capite duplo circiter brevioribus; ventrali triangulari squamis radiatim vel stellatim aculeatis valde scabra, spina sat longe infra pinnam prominente dentibus sat magnis armata, radiis membranam non vel vix convexam non superantibus; anali obtusa angulatim rotundata diametro dorso-anali plus quadruplo humiliore, membrana inter singulos radios basi pinnæ perforata; caudali obtusa valde convexa radio producto nullo $3\frac{1}{2}$ fere in longitudine corporis; corpore flavo vel umbrino-flavo fusco diffuse nebulato et vittis pluribus gracilibus longitudinalibus nigris plus minusve interruptis circum oculum radiatim dispositis ornato; iridi rosea vel flava, marginem externum versus maculis fuseis notata; pinnis radiis flavis vel aurantiacis; membrana margaritaceo-hyalinis, dorsali radiosa, caudali et anali membrana inter singulos radios guttulis 3 ad 8 nigricante-violaceis; cirris corpore omnibus nigricante-violaceis.

B. 5. D. 1—25. (omn. simpl.). P. 12 (omn. simpl.). A. 23 (omn. simpl.). C. 1/10/1.

Syn. *Balites penicilligerus* Péron Mus. Paris.

Balistes spinosissimus QG., Zoöl. Voy. Uranie p. 211.

Baliste Pellion QG., ibid. p. 211 Alt. tab. 45 fig. 3—8.

Chaetodermis penicilligerus Swains. Fish. Rept. II p. 327.

Hab. Boleling, in mari,

Longitudo speciminis unici 148'''.

Aanm. De drie aangehaalde afbeeldingen dezer soort laten alle in meerdere opzigten te wenschen over, alhoewel zij de soort zeer goed laten herkennen. Mijn voorwerp is slechts weinig kleiner dan de afbeelding in de Uranie, welke genomen is naar een voorwerp, bij hetwelk de huiddraden waren verloren gegaan, want de sterke ontwikkeling dier draden bij mijn voorwerp bewijst, dat

die draden niet verdwijnen bij toenemenden leeftijd des diers. De getallen der vinstralen schijnen bij de verschillende voorwerpen eenigzins te verschillen. De soort werd door Quoy en Gaimard gevonden in de Zeehondenbaai in Nieuw-Holland en de heer Hollard vermeldt haar ook van China. Uit den Indischen archipel was zij tot nog toe slechts bekend van Pinang en Singapore.

Batavia, Juny 1858.
